

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 219/2025-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Marekom Čuhákom, Ružová dolina 8, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5Up/1551/2024 z 23. januára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkové východiská

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. apríla 2025 (podanou na poštovú prepravu 8. apríla 2025) domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením okresného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Napadnuté uznesenie navrhuje zrušiť, vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania.

2. Platobným rozkazom zo 7. októbra 2024 uložil okresný súd sťažovateľovi ako žalovanému zaplatiť žalobcovi 5 000 eur spolu s náhradou trov konania. Platobný rozkaz bol sťažovateľovi doručený do jeho elektronickej schránky uplynutím úložnej doby (uplatnením fikcie doručenia) 23. októbra 2024.

3. Sťažovateľ podal prostredníctvom právneho zástupcu odpor proti platobnému rozkazu 18. novembra 2024 spolu so žiadosťou o odpustenie zmeškania lehoty, v ktorej uviedol, že 22. októbra 2024 došlo u sťažovateľa z dôvodu vysokého krvného tlaku k náhlejšej pracovnej neschopnosti, ktorá trvala až do 8. novembra 2024 a kvôli ktorej bol v domácej liečbe. Predložil potvrdenie vystavené všeobecným lekárom. Na základe výzvy súdu neskôr doložil tiež lekárske správy z vykonaných vyšetrení.

4. Okresný súd napadnutým uznesením návrh sťažovateľa na odpustenie zmeškania lehoty zamietol. Poukázal na to, že zákon nešpecifikuje, čo možno pokladať za ospravedlniteľný dôvod zmeškania lehoty. Má to byť objektívna situácia, ktorá môže byť vyvolaná rôznymi nepredvídanými okolnosťami nezávislými od vôle účastníka alebo jeho zástupcu. Vždy je potrebné hodnotiť, či účastník mohol prekážku predvídať alebo ju odstrániť. Sťažovateľ podľa názoru okresného súdu neuniesol dôkazné bremeno – dočasnú práceneschopnosť síce tvrdil, avšak z predložených lekárskeho záznamov nevyplýva, že by bol uznaný za práceneschopného alebo že by došlo k takému zhoršeniu zdravotného stavu sťažovateľa, ktoré by si vyžadovalo také obmedzenie bežného spôsobu života, ktoré by mu znemožnilo podať odpor v stanovenej lehote. Nebola mu nariadená ani hospitalizácia, ani kľudový režim (boli mu predpísané lieky a kontrola o mesiac). Okrajovo tiež poukázal na to, že napriek tvrdeniam sťažovateľa, že nebol schopný poveriť advokáta vypracovaním odporu k platobnému rozkazu, žalobca predložil v konaní dôkaz o tom, že bol schopný zabezpečiť preklad dokumentu (dohoda o vrátení vkladu).

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ namieta, že okresný súd pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľa vybočil z existujúceho rámca platných a účinných právnych predpisov a svoje závery dostatočným spôsobom nezdôvodnil, preto je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné. Poukazuje na to, že v situácii náhleho zhoršenia zdravotného stavu sa ako živel rodiny zameria na stabilizáciu zdravotného stavu a jeho zlepšenie, a nie na potvrdenie práceneschopnosti. Predložené potvrdenia podľa sťažovateľa dostatočným spôsobom preukazujú zhoršenie zdravotného stavu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie o arbitrárnosti záverov okresného súdu, ktorý podľa sťažovateľa nesprávne vyhodnotil, že sťažovateľ neuniesol dôkazné bremeno týkajúce sa ospravedlniteľnosti dôvodu zmeškania lehoty na podanie odporu proti platobnému rozkazu.

7. Predpokladom prípustnosti ústavnej sťažnosti a následne záveru o porušení základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie, je také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstrániteľ'né činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní vo veci samej, resp. ktoré nemožno napraviť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v procesných predpisoch (m. m. I. ÚS 148/03, III. ÚS 355/05).

8. Zmeškanie zákonnej lehoty môže pre sporovú stranu vyvolať závažné dôsledky v podobe procesnej preklúzie, t. j. zániku práva vykonať úkon, na ktorého vykonanie bola lehota ustanovená. Pre prípady, keď strana sporu nevykonala procesný úkon včas z ospravedlniteľného dôvodu, zákon umožňuje, aby súd odpustil zmeškanie lehoty, následkom čoho bude oneskorene urobené podanie vecne prejednané. Súď posudzuje dôvod omeškania predovšetkým z pohľadu, či ide o dôvod ospravedlniteľný. Dôkazné bremeno týkajúce sa dôvodu zmeškania lehoty, ako aj včasnosti podania návrhu na odpustenie jej zmeškania zaťažuje žiadateľa. Nie je pritom významné, či prekážka vykonania úkonu existovala počas celého trvania procesnej lehoty, alebo len jeho časti. Z pohľadu plynutia lehoty je rozhodujúce, že pre jej zachovanie postačuje vykonať procesný úkon

aj v posledný deň lehoty, ktorú mal dotknutý subjekt k dispozícii (§ 121 ods. 5 Civilného sporového poriadku, pozri IV. ÚS 383/2024).

9. Sťažovateľ síce poukazuje na nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, avšak nešpecifikuje, v čom konkrétne by mal tento nedostatok spočívať – teda k akej jeho argumentácii sa okresný súd v napadnutom vyjadrení nemal vyjadriť vôbec alebo nedostatočne. Treba konštatovať, že v podstate jedinou argumentačnou líniou podania bolo tvrdenie sťažovateľa, že sú dané dôvody, pre ktoré sťažovateľ objektívne nemohol podať odpor proti platobnému rozkazu včas. Okresný súd sa podľa názoru ústavného súdu dôkladným a akceptovateľným spôsobom k tejto argumentácii vyjadril vrátane zhodnotenia všetkých sťažovateľom predložených lekárskejších správ, pričom túto argumentáciu nemožno považovať za nesprávnu. Jej podstatou je názor okresného súdu, podľa ktorého síce sťažovateľ preukázal náhle zhoršenie zdravotného stavu, avšak to si vyžiadalo „len“ návštevu lekára, ktorý mu predpísal príslušné lieky. Pretože nebol uznaný za práceneschopného, nebola mu ani nariadená hospitalizácia a ani iným spôsobom v podstate sťažovateľ nepreukázal, že naozaj mal kľudový režim a tento bol v jeho stave nevyhnutný, závery okresného súdu nemožno považovať za svojvoľné. Inak povedané – sťažovateľ nepreukázal také zhoršenie zdravotného stavu, ktoré mu neumožňovalo ani len poveriť advokáta vypracovaním a včasným podaním odporu proti platobnému rozkazu.

10. Uplatnený spôsob interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení právnych predpisov okresným súdom považuje ústavný súd za ústavne konformný, nepopierajúci ich účel a význam. Preto okresný súd nemohol neprípustným spôsobom zasiahnuť do označených práv sťažovateľa.

11. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým uznesením okresného súdu a označenými právami sťažovateľa, ktorých porušenie namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd s ohľadom na už uvedené odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. apríla 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu